

Resum de les opinions del Grup de Lectura en la trobada del 19 de maig de 2009 sobre AFTER DARK, d'Haruki Murakami:

El Grup de Lectura, pràcticament per unanimitat, es va declarar força decebut amb aquesta novel·la de Murakami, ateses les expectatives provocades pel seu èxit de vendes i per l'extraordinari ressò que aquest autor ha tingut fins ara en la premsa cultural i fins i tot en la general. Va haver-hi lectors que van confessar que no havien pogut superar les 50 primeres pàgines i havien abandonat el llibre sense cap remordiment.

Es va fer una distinció entre la història de Mari, més entretinguda i comprensible, amb la de la seva germana Eri, que destil·la un onirisme molt confús amb unes anades i vingudes de la realitat al somni que desconcerten i desmotiven el lector: no saps si estàs en l'inici d'un relat de terror, de fantasia o de no res.

Del llibre es van valorar positivament els diàlegs i la seva redacció clara i ben portada, amb incidència en la frase curta i directa, feta molt al gust de la joventut, almenys en la història de Mari, tot i que va haver-hi qui va reclamar una certa dosi de complexitat quan es redacta pensant en els joves. El personatge de la germana dorment es va relacionar amb el fenomen del *hikikomori*, l'aïllament o enclaustrament de molts joves japonesos a les seves habitacions. També es va comentar la complicació actual de la societat japonesa, que es mou entre una tradició pràcticament medieval i una imparable penetració occidental.

Tot i que, segons alguns lectors, l'obra pot tenir fragments d'estil poètic, el que més se'n va criticar va ser la quantitat tan gran de trames no resoltes (pràcticament tots els elements argumentals de la novel·la) que resten obertes i, de fet, abandonades per l'autor al final de la lectura. El nihilisme i el minimalisme imperants en l'obra —d'altra banda tan del gust japonès— no va semblar prou excusa perquè Murakami hagi deixat tantíssims fronts argumentals oberts.

Els personatges, potser amb l'excepció, filant molt prim, del jove músic Takahashi, es dilueixen davant dels ulls del lector perquè mai no arriben a adquirir un cos literari que els faci mínimament propers o comprensibles. Es va parlar de 'relacions líquides' o superficials entre ells, d'un món buit i es va condemnar el recurs a les elucubracions pseudointel·lectuals a l'hora d'intentar justificar les mancances de la novel·la, que a molts va recordar les pitjors pel·lícules de l'època dels cinemes d'art i assaig.

La bona fe dels membres del Grup va ajudar a bastir una teoria per justificar la buidor de la segona història del llibre, la de la dorment Eri: que Mari i Eri, de fet, no són dues germanes sinó una mateixa persona amb la personalitat desdoblada. La teoria porta la benedicció d'unes declaracions recents de Murakami que semblen indicar que la cosa va per aquí. Això també justificaria l'onirisme excessiu de tota la història d'Eri, amb l'home 'sense rostre' i la pantalla de televisió penetrable que tant recorda el mirall d'Àlicia, salvant, és clar, totes

les distàncies, però en cap cas no excusaria la gran mancança del llibre: el munt d'arguments no resolts.

L'èxit de Murakami entre el jovent es va atribuir a la gran penetració que en la societat occidental ha tingut la cultura japonesa contemporània, des del manga al cinema de terror —es va citar la novel·la *Ringu* de Koji Suzuki i les pel·lícules que se'n va derivar—, passant naturalment pels omnipresents jocs de consola. La novel·la potser vol ser un retrat d'aquesta societat caòtica on la falta de comunicació i també de contacte físic poden portar a situacions d'un profund aïllament. D'altra banda també va sorprendre més d'un lector que els referents culturals de tots els personatges fossin completament occidentals, des de la música que interpreta el noi del trombó o que se sent als cafès-franquícia fins a la cançoneta que taral·leja la noia de fer feines del *love hotel*, que resulta ser, ni més ni menys, que *Tombe la neige* de Salvatore Adamo.

Per últim, es va retreure a Murakami que, quan descriu la sordidesa i la crueltat dels ambients de prostitució o la violència física sobre una jove prostituta xinesa que rep per totes bandes, en cap cas no es mulli, eviti pronunciar-se sobre aquests fets i senzillament els descriu amb la mateixa asèpsia amb què descriu Mari llegint un llibre i fumant una cigarreta asseguda en un cafè. Ho hem de jutjar nosaltres? Sens dubte, però el posicionament moral o ideològic de l'autor també és part de la seva obra literària. I el lector té tot el dret a exigir-lo.

Com sempre, el nostre agraïment més sincer als components del Grup de Lectura per la seva assistència i per les seves encertades contribucions al debat. Us esperem a la nostra pròxima cita:

FA MIL ANYS QUE SÓC AQUÍ, de Mariolina Venezia, La Campana, 2007, 328 pg. / Gadir, 2006, 336 pg.

• **Dilluns, 15 de juny** de 2009, a les 7 de la tarda.